

ព្រះវិហារ

ឧទ្ទិសដល់ព្រះពុទ្ធ

กุสันทรัตน์ (หรือ ปราสาทกุพระสันทรัตน์) ตั้งอยู่ที่ ต.กุสันทรัตน์ อ.นาอุดม จ.มหาสารคาม เป็นอโรคยศาลา (โรงพยาบาลโบราณ) ศิลปะขอมแบบบายน สร้างขึ้นในสมัยพระเจ้าชัยวรมันที่ ๗ (พ.ศ. ๑๗๐๐-๑๗๕๐) เพื่อประดิษฐานพระโขนงชัยคุรุไวฑูรยประภาและใช้รักษาผู้ป่วย ก่อสร้างด้วยศิลาแลงและหินทราย ทรงสี่เหลี่ยมจัตุรัส

ประวัติและความสำคัญกุสันทรัตน์

- **สถานที่ตั้ง:** บ้านกุโนนเมือง ต.กุสันทรัตน์ อ.นาอุดม จ.มหาสารคาม ห่างจากที่ว่าการอำเภอนาอุดมประมาณ ๔ กิโลเมตร
- **ช่วงเวลาสร้าง:** ประมาณ พ.ศ. ๑๗๐๐ - ๑๗๕๐ (ยุควัฒนธรรมขอมแบบบายน)
- **วัตถุประสงค์:** สร้างโดยพระเจ้าชัยวรมันที่ ๗ แห่งอาณาจักรขอม เพื่อเป็นอโรคยศาลา หรือศาสนสถานประจำโรงพยาบาลในสมัยโบราณ ใช้เป็นสถานที่รักษาผู้ป่วยและประกอบพิธีกรรมทางศาสนา
- **สถาปัตยกรรม:** ประกอบด้วยปราสาทประธานรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสก่อด้วยศิลาแลง มีทับหลังและเสาประตูทำจากหินทราย โดยหันหน้าไปทางทิศตะวันออก ล้อมรอบด้วยกำแพงศิลาแลง
- **ส่วนประกอบรอบๆ:** ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือมีสระน้ำขนาดใหญ่ เรียกว่า "บาลาย" (Baray) กว้างประมาณ ๑๐ เมตร ยาว ๑๒ เมตร ซึ่งยังคงอยู่ในสภาพสมบูรณ์
- **การขึ้นทะเบียน:** ได้รับการประกาศขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานโดยกรมศิลปากร เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๗๘

ปัจจุบันกุสันทรัตน์เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ที่สำคัญในมหาสารคาม และเป็นส่วนหนึ่งของร่องรอยความเจริญของเมืองโบราณนครจำปาศรี